

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

15 Δεκεμβρίου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 5846

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 951/15-11-2021

Έγκριση Κανονισμού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΜΕ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ» («MSc in ENVIRONMENT AND HEALTH MANAGEMENT OF ENVIRONMENTAL HEALTH EFFECTS»).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Αφού έλαβε υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4485/2017 «Οργάνωση και Λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 114), και ειδικότερα τα άρθρα 30 έως και 37, 45 και 85.

2. Την υπό στοιχεία 163204/Ζ1/29-9-2017 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

3. Την υπό στοιχεία 216772/Ζ1/8-12-2017 υπουργική απόφαση (Β' 4334) «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών».

4. Τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 19 και την παρ. 3α του άρθρου 42 του ν. 4521/2018 «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις» (Α' 38).

5. Τις παρ. 1 και 5 του άρθρου 101 του ν. 4547/2018 (Α'102).

6. Τις διατάξεις του ν. 4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων» (Α' 195).

7. Τις διατάξεις του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83).

8. Το π.δ. 85/2013 «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών» (Α' 124).

9. Τις διατάξεις του ν. 3374/2005 και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189).

10. Την υπ' αρ. 994/28.08.2018 απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία επανιδρύθηκε το ΠΜΣ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΜΕ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ» (Β' 4173).

11. Το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ (συνεδρίαση 29.09.2021).

12. Το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (7η συνεδρία 27-10-2021).

13. Το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

την έγκριση του Κανονισμού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, με τίτλο «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΜΕ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ», από το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021, ως ακολούθως:

Άρθρο 1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ - ΣΚΟΠΟΣ

Αντικείμενο του ΠΜΣ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΜΕ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στο επιστημονικό πεδίο της περιβαλλοντικής επίδρασης στην υγεία, η προαγωγή της γνώσης και της έρευνας, η ανάπτυξη της διά βίου μάθησης, καθώς και η ευρύτερη πληροφόρηση και η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης σε θέματα που αφορούν στην περιβαλλοντική επίδραση στην Υγεία.

Το ΠΜΣ οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΜΕ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ» μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των υποχρεώσεων των φοιτητών ως προς το σύνολο των θεματικών ενότητων του προγράμματος σπουδών του ΠΜΣ.

Ο τίτλος απονέμεται από την Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Σκοπός του ΠΜΣ είναι να εκπαιδεύσει και να εξειδικεύσει επιστήμονες στο ευρύ και διεθνώς αναπτυσσόμενο πεδίο της επίδρασης του Περιβάλλοντος στην Υγεία, προκειμένου να είναι σε θέση να διαχειριστούν θέματα που αφορούν στις επιπτώσεις αυτές. Στο πλαίσιο του ΠΜΣ, διοργανώνονται μαθήματα, εργαστηριακές ασκή-

σεις, σεμινάρια, επισκέψεις πεδίου και θερινά σχολεία, αλλά και ημερίδες και συνέδρια με δυνατότητα παρακολούθησης κατά περίπτωση και από το ευρύ κοινό.

Οι απόφοιτοι του ΠΜΣ μπορούν:

α) Να στελεχώσουν διοικητικές θέσεις στον κρατικό και ιδιωτικό τομέα που απαιτούν γνώσεις για τη διαχείριση θεμάτων που αφορούν στην επίδραση του Περιβάλλοντος στην Υγεία.

β) Να διδάσκουν σε τμήματα των ΑΕΙ και των ΑΤΕΙ και σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, καθώς και σε ειδικευμένα σεμινάρια διοικητικών/τεχνικών υπαλλήλων, τα γνωστικά αντικείμενα του ΠΜΣ που απαιτούν πιστοποιημένη γνώση αυτών των γνωστικών αντικειμένων.

γ) Να απασχοληθούν ως τεχνικοί σύμβουλοι σε θέσεις λήψης αποφάσεων, όπου απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις για τη Διαχείριση Θεμάτων Επίδρασης του Περιβάλλοντος στην Υγεία, τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα.

Άρθρο 2

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΠΜΣ

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του ΠΜΣ σύμφωνα με το ν. 4485/2017 είναι:

1. Η Συνέλευση της Σχολής: Είναι αρμόδια για τον έλεγχο και την έγκριση των εισηγήσεων της συντονιστικής επιτροπής του ΠΜΣ που αφορούν: στον ορισμό μελών Συμβουλευτικών Επιτροπών, στον ορισμό μελών Εξεταστικών Επιτροπών, στην απονομή μεταπτυχιακών διπλωμάτων, στη συγκρότηση της Επιτροπής Αξιολόγησης και επιλογής των υποψηφίων, καθώς και για κάθε θέμα που προβλέπεται από επιμέρους ισχύουσες διατάξεις.

2. Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ: απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη ΔΕΠ της Ιατρικής Σχολής που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής για διετή θητεία. Τα μέλη της ΣΕ δεν δικαιούνται επιπλέον αμοιβή ή αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στην επιτροπή. Πρόεδρος της ΣΕ είναι ο Διευθυντής του ΠΜΣ, ο οποίος ορίζεται από τη Συνέλευση μεταξύ των μελών της ΣΕ. Η θητεία του Προέδρου της ΣΕ μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η ΣΕ είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος. Επιπλέον, υποβάλλει για έγκριση στη Συνέλευση της Σχολής τα ακόλουθα διαδικαστικά θέματα:

- Προκήρυξη του ΠΜΣ.
- Επιλογή φοιτητών, χρονοδιαγράμματα και προθεσμίες.
- Εισηγείται στη Συνέλευση της Σχολής την κατανομή του διδακτικού έργου μεταξύ των διδασκόντων του ΠΜΣ.
- Ορίζει τον επιβλέποντα και τα μέλη της τριμελούς επιτροπής εξέτασης διπλωματικών εργασιών, ο ορισμός της οποίας επικυρώνεται από τη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής.
- Εξετάζει φοιτητικά θέματα, όπως αιτήσεις αναστολής φοίτησης, παράτασης σπουδών, κ.ά. και εισηγείται σχετικά στη Συνέλευση της Σχολής.
- Αποφασίζει, με εξουσιοδότηση της Συνέλευσης, ως προς την οικονομική διαχείριση και ειδικότερα ως προς

την έγκριση των δαπανών του προγράμματος και πιστοποιεί τη σχέση εκπαιδευτικών αναγκών του συγκεκριμένου προγράμματος με τις εκάστοτε αιτούμενες δαπάνες. Σύμφωνα με αυτό, η Συντονιστική Επιτροπή με σχετική απόφασή της θα εγκρίνει μια δαπάνη ή ένα σύνολο δαπανών και θα αιτιολογεί τη σκοπιμότητα εκτέλεσης αυτών σύμφωνα με τις εκάστοτε εκπαιδευτικές ανάγκες του προγράμματος.

3. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ και ο Αναπληρωτής του: Ο Διευθυντής του ΠΜΣ είναι μέλος ΔΕΠ πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικειμένου με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ. Επιπλέον, είναι μέλος και Πρόεδρος της ΣΕ. Ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του, με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής.

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά την αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντής. Έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) Συγκαλεί σε συνεδρίαση τη ΣΕ.
- β) Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των εν λόγω συνεδριάσεων, λαμβάνοντας υπόψη εισηγήσεις των μελών και οργάνων του ΠΜΣ.
- γ) Ορίζει εκλογές για την αναπλήρωση μελών επιτροπών λόγω κένωσης θέσης,
- δ) Έχει την ευθύνη σύνταξης του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος, τους οποίους υποβάλλει στη Συνέλευση της Σχολής για έγκριση.
- ε) Είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και για την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών.
- στ) Κατά τη λήξη της θητείας του, καθώς και της ΣΕ, συντάσσει αναλυτικό απολογισμό του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του ΠΜΣ, καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του ΠΜΣ.

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του ΠΜΣ είναι Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής και εκπληρώνει τα καθήκοντα του Διευθυντή σε περίπτωση απουσίας του.

Το ΠΜΣ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΜΕ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ» υποστηρίζεται από Γραμματεία του Προγράμματος που είναι εγκατεστημένη στο Α' Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ και βρίσκεται υπό την επιστοασία της Γραμματείας της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ. Η Γραμματεία του ΠΜΣ έχει ως καθήκον τη γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ, όπως την προετοιμασία της διαδικασίας εισδοχής υποψηφίων, την τήρηση των οικονομικών στοιχείων του Προγράμματος, τη γραμματειακή υποστήριξη της ΣΕ, την καταχώριση βαθμολογιών κ.λπ.

Άρθρο 3

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

Στο ΠΜΣ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΜΕ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ» γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του Α' κύκλου σπουδών των Σχολών Επιστημών Υγείας, Θετικών Επιστημών και Πολυτεχνικών Σχολών και άλλων Τμημάτων των ΑΕΙ και των ΑΤΕΙ της ημεδαπής, καθώς και αναγνωρισμένων από τον ΔΟΑΤΑΠ ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ και μόνο ένας κατ' έτος σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Το ΠΜΣ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΜΕ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ» θα δέχεται πενήντα (50) φοιτητές ανά ακαδημαϊκό έτος και προγραμματίζεται να απασχολεί πενήντα (50) συνολικά διδάσκοντες, 60% τουλάχιστον από την Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ και 40% από Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα της ημεδαπής και της αλλοδαπής. Αυτό αντιστοιχεί σε έναν (1) διδάσκοντα ανά φοιτητή.

Σημειώνεται ότι ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών στα ΠΜΣ της Ιατρικής Σχολής είναι περίπου 3.190 ανά έτος σε σχέση και με τον αριθμό των περίπου 2.157 προπτυχιακών φοιτητών ανά έτος και των 572 μελών ΔΕΠ της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ.

Τα ανωτέρω στοιχεία δίνονται κατά προσέγγιση και ανταποκρίνονται στα δεδομένα του έτους σύνταξης του Κανονισμού.

Άρθρο 4

ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Η επιλογή των φοιτητών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Κάθε Μάιο, με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α., δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα της Ιατρικής Σχολής και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών στο ΠΜΣ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του ΠΜΣ, σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής.

Απαραίτητα δικαιολογητικά:

1. Αίτηση Συμμετοχής
2. Βιογραφικό σημείωμα
3. Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών
4. Αναλυτική Βαθμολογία όλων των ετών σπουδών
5. Δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές, εάν υπάρχουν
6. Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν
7. Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας
8. Δύο συστατικές επιστολές
9. Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής γλώσσας, επιπέδου τουλάχιστον Β2.

Οι φοιτητές από ιδρύματα της αλλοδαπής πρέπει να καταθέσουν την αναγνώριση του πτυχίου τους ή να ξεκινήσουν τη διαδικασία αναγνώρισης του βασικού πτυχίου από τον ΔΟΑΤΑΠ, σύμφωνα με τη παρ. 7 του άρθρου 34 του ν. 4485/2017 και τη παρ. 5 του άρθρου 101 του ν. 4547/2018.

Η επιλογή των εισακτέων πραγματοποιείται μέσω αξιολόγησης των απαραίτητων δικαιολογητικών και μέσω συνέντευξης. Τα κριτήρια που αφορούν στη διαδικασία επιλογής των φοιτητών έχουν ως εξής:

α/α	Κριτήριο	Μόρια	Μέγιστος αριθμός μορίων	Ποσοστό βαρύτητας	Μέγιστο
1	Βαθμός πτυχίου Α' κύκλου σπουδών συναφούς με το αντικείμενο του ΠΜΣ. Σε περίπτωση που οι συναφείς με το αντικείμενο του ΠΜΣ αποκτηθέντες τίτλοι Α' κύκλου σπουδών είναι άνω του ενός, θα λαμβάνεται υπόψη ο τίτλος με το μεγαλύτερο βαθμό πτυχίου.	0 έως 10	10	10%	1

2	Μέσος όρος βαθμολογίας στα μαθήματα του Α' κύκλου σπουδών που είναι συναφή με το αντικείμενο του ΠΜΣ. Σε περίπτωση που οι συναφείς με το αντικείμενο του ΠΜΣ αποκτηθέντες τίτλοι Α' κύκλου σπουδών είναι άνω του ενός, θα λαμβάνεται υπόψη ο τίτλος με το μεγαλύτερο βαθμό πτυχίου.	0 έως 10	10	10%	1
3	Δεύτερο πτυχίο Α' Κύκλου σπουδών	0 ή 1 (μη συναφές με το αντικείμενο του ΠΜΣ) ή 2 (συναφές με το αντικείμενο του ΠΜΣ)	2	2%	0,04
4	Κατοχή Μεταπτυχιακού Τίτλου (μέχρι 1)	0 ή 5	5	3%	0,15
5	Κατοχή Διδακτορικού Τίτλου	0 ή 10	10	5%	0,5
6	Γνώση αγγλικής γλώσσας	B2: 3, Γ1: 4, Γ2: 5	5	10%	0,5
7	Γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας	B2:1, Γ1: 2, Γ2: 3	3	4%	0,12
8	Επίδοση σε διπλωματική εργασία όπου αυτή προβλέπεται στον Α' κύκλο σπουδών. Σε περίπτωση που οι συναφείς με το αντικείμενο του ΠΜΣ αποκτηθέντες τίτλοι Α' κύκλου σπουδών είναι άνω του ενός, θα λαμβάνεται υπόψη ο τίτλος με το μεγαλύτερο βαθμό πτυχίου.	0 έως 10	10	10%	1
9	Δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά ή συνέδρια με κριτές (μέχρι 5, 1 μόριο ανά δημοσίευση)	0 έως 5	5	2%	0,1
10	Ερευνητική δραστηριότητα σε αντικείμενο συναφές με το ΠΜΣ	0 ή 10	10	1%	1
11	Επαγγελματική δραστηριότητα σε αντικείμενο συναφές με το ΠΜΣ	0 ή 10	10	1%	1
12	Συστατικές επιστολές	0 έως 10	10	2%	2

13	Προσωπική Συνέντευξη	0 έως 10	10	40%	4
				100%	

Με βάση τα παραπάνω κριτήρια, η ΣΕ καταρτίζει τον Πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση της Σχολής.

Οι επιτυχόντες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του ΠΜΣ εντός δέκα (10) ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας γίνονται δεκτοί οι ισοβαθμήσαντες ως υπεράριθμοι, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνουν το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών, θα κληθούν, εάν υπάρχουν, οι επιλαχόντες, με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα, να εγγραφούν στο Πρόγραμμα.

Άρθρο 5

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται στα πέντε (5) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής που θα χρειαστεί τον επιπλέον χρόνο, ο οποίος δεν θα ξεπερνά τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα, θα πρέπει να καταθέσει στη Γραμματεία του ΠΜΣ αίτηση παράτασης σπουδών, στην οποία θα αιτιολογεί τους λόγους για τους οποίους αιτείται παράταση. Υπεύθυνη για την έγκριση ή όχι του αιτήματος παράτασης σπουδών είναι η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ κατόπιν εισηγήσεως της Συντονιστικής Επιτροπής.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής με αίτησή του μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα αναστολή φοίτησης. Οι λόγοι αναστολής φοίτησης θα πρέπει να είναι σοβαροί οικογενειακοί, επαγγελματικοί ή/και λόγοι υγείας. Υπεύθυνη για την έγκριση ή όχι του αιτήματος αναστολής είναι η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ κατόπιν εισηγήσεως της Συντονιστικής Επιτροπής.

Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρούνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Η αναστολή φοίτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα.

Άρθρο 6

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το ΠΜΣ ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους. Σε περίπτωση αδυναμίας έναρξης στο χειμερινό εξάμηνο, δύναται να μεταφερθεί στο εαρινό, με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής.

Για την απόκτηση του ΔΜΣ απαιτούνται συνολικά ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, ερευνητική απασχόληση και συγγραφή επιστημονικών εργασιών κ.ά., καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης και με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε ποσοστό έως 35% των μαθημάτων.

Τα μαθήματα οργανώνονται σε τρία (3) εξάμηνα, εκ των οποίων το τρίτο εξάμηνο αφορά στην εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση και διεξάγονται στην ελληνική ή την αγγλική γλώσσα.

Α. Το πρόγραμμα των θεματικών ενοτήτων του ΠΜΣ διαμορφώνεται ως εξής:

Α' εξάμηνο		
Θεματικές Ενότητες	Διδ. ώρες/ εβδ.	ECTS
Βασικές Γνώσεις Μορφολειτουργικής Οργάνωσης Ζωής I	3	4
Βασικές Γνώσεις Μορφολειτουργικής Οργάνωσης Ζωής II	2	3
Γενική και Περιβαλλοντική Παθολογική Ανατομική	2	3
Εισαγωγή στις Επιστήμες του Περιβάλλοντος	2	4

Βασικές Αρχές Τοξικολογίας και Περιβαλλοντικής Έκθεσης	2	3
Βιοστατιστική, Επιδημιολογία και Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών	2	3
Διαχείριση Ποιότητας Αέρα, Υδάτων και Αποβλήτων	2	3
Διαχείριση Περιβαλλοντικών και Διατροφικών Κρίσεων και Θέματα Επαγγελματικής Υγείας	3	4
Παγκόσμια Κλιματική Αλλαγή και Επιπτώσεις στην Υγεία – Ευρωπαϊκές και Διεθνείς Στρατηγικές	2	3
Σύνολο	20	30
Β' εξάμηνο		
Θεματικές ενότητες	Διδ. ώρες/ εβδ.	ECTS
Έκθεση και Απέκκριση στον Ανθρώπινο Οργανισμό	2	3
Γονιμότητα, Έμβρυο και Περιβάλλον	3	4
Επιπτώσεις στην Υγεία από την Περιβαλλοντική Έκθεση I	3	5
Επιπτώσεις στην Υγεία από την Περιβαλλοντική Έκθεση II	2	4
Επιπτώσεις στην Υγεία από την Περιβαλλοντική Έκθεση III	2	3
Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και Διαχείριση Περιβαλλοντικής Έκθεσης	2	3
Βασικές Αρχές Βιοοικονομίας και Περιβαλλοντική Νομοθεσία	2	3
Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός, Νέες Τεχνολογίες Δόμησης και Ανανεώσιμες Μορφές Ενέργειας	2	2
Περιβαλλοντική Κοινωνιολογία, Εκπαίδευση και Επικοινωνία	2	3
Σύνολο	20	30
Γ' Εξάμηνο		
Εκπόνησης μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας		ECTS
Σύνολο		30

Β. Περιεχόμενο / Περιγραφή Θεματικών Ενοτήτων

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΜΟΡΦΟΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΖΩΗΣ I

Τι είναι κύτταρο. Οργάνωση κυττάρου. Προκαρυωτικό κύτταρο. Ευκαρυωτικό κύτταρο. Κυτταρικοί τύποι. Χημική σύσταση του κυττάρου. Κυτταρικά οργανίδια. Δομή και λειτουργία οργανιδίων. Βιολογικές μεμβράνες. Πυρήνας. Σύνθεση και έκκριση πρωτεϊνών. Κυτταρικός μεταβολισμός. Ινίδια κυτταροσκελετού. Κυτταρική κίνηση. Γενετικό υλικό. Χρωματίνη - Χρωμόσωμα. Ιστόνες. Ροή γενετικής πληροφορίας. Αντιγραφή. Μεταγραφή. Μετάφραση. Επιδιόρθωση. Κυτταρικός κύκλος. Φάσεις κυτταρικού κύκλου. Μεσόφαση. Κυτταρική διαίρεση. Μίτωση. Κυτοκίνηση. Στάδια μίτωσης. Έλεγχος κυτταρικού κύκλου. Μείωση. Στάδια μείωσης. Απόπτωση. Τα βασικά βιομόρια. Χημική δομή βιομορίων. Βασικές λειτουργίες βιομορίων. Ενεργειακό ισοζύγιο στο κύτταρο. Αλληλεπίδραση βιομορίων. Αρχές επικοινωνίας κυττάρων. Κυτταρικοί μηχανισμοί επικοινωνίας. Μοριακή βάση κυτταρικής ρύθμισης και επικοινωνίας. Οργάνωση του ανθρώπινου σώματος. Είδη ιστών και λειτουργικά χαρακτηριστικά αυτών. Επιθηλιακός Ιστός. Συνδετικός Ιστός. Μυϊκός Ιστός. Νευρικός Ιστός. Συστήματα οργάνων και λειτουργία αυτών. Αναπνευστικό Σύστημα. Κυκλοφορικό Σύστημα. Πεπτικό Σύστημα. Ουροποιητικό Σύστημα. Γεννητικό Σύστημα Θήλυος - Άρρενος

και Μαστός. Ενδοκρινικό Σύστημα. Νευρικό Σύστημα και Αισθητήρια Όργανα.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΜΟΡΦΟΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΖΩΗΣ II

Ιστολογία Οργάνων Αναπνευστικού και Κυκλοφορικού Συστήματος με επίδειξη πλακιδίων στο μικροσκόπιο. Ιστολογία Οργάνων Πεπτικού Συστήματος, συμπεριλαμβανομένων του ήπατος, του παγκρέατος και λοιπών ενδοκρινών αδένων με επίδειξη πλακιδίων στο μικροσκόπιο. Ιστολογία Οργάνων Ουροποιητικού και Γεννητικού Συστήματος Άρρενος με επίδειξη πλακιδίων στο μικροσκόπιο. Ιστολογία Γεννητικού Συστήματος Θήλεος και Μαστού με επίδειξη πλακιδίων στο μικροσκόπιο.

ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ

Είδη βιοψιών. Στάδια επεξεργασίας των ιστών. Κυτταρική βλάβη. Κυτταρική προσαρμογή. Είδη εκφύλισης. Χρωστικές εναποθέσεις. Αμυλοείδωση. Ατροφία. Ελεγχόμενες διαταραχές της κυτταρικής αύξησης. Απόπτωση. Νέκρωση. Νεοπλασία. Ορισμός φλεγμονής. Ήδη φλεγμονωδών κυττάρων και φλεγμονώδους εξιδρώματος. Πορεία της φλεγμονής - Επανορθωτικοί μηχανισμοί. Μορφές ανοσίας. Ανοσοαρμόδιοι κυτταρικοί πληθυσμοί και λειτουργίες τους. Μορφολογικές τεχνικές (επίπεδο κυττάρου-ιστού). Μη μορφολογικές τεχνικές (απομωμμένα βιομόρια). Κατεργασία βιολογικού υλικού για παρατήρηση στο οπτικό και ηλεκτρονικό μικροσκόπιο. Βασικές αρχές ιστοχημείας. Δομή ηπατικού κυττάρου ως πρότυπο. Αναγνώριση κυτταρικών οργανιδίων στο ηλεκτρονικό μικροσκόπιο. Κυτταρική βλάβη. Μορφολογικές επιπτώσεις της κυτταρικής βλάβης. Υπερμικροσκοπικές αλλοιώσεις στο ηλεκτρονικό μικροσκόπιο. Μικροσκοπικές αλλοιώσεις στο οπτικό μικροσκόπιο. Ενδοκυτταρική κατανομή πρωτεϊνών με ανοσοϊστοχημεία - ανοσοφθορισμό. Ενδοκυτταρική εντόπιση DNA, RNA με *in situ* υβριδισμό (χρωμογόνο-φθορίζοντα). Απομόνωση βιομορίων. Βασικές αρχές της αλυσιδωτής αντίδρασης πολυμεράσης (PCR). Αποτυπώματα του Περιβάλλοντος στο DNA, στα κύτταρα και στους ιστούς. Σχέση περιβαλλοντικών παραγόντων με τη φλεγμονή, την ίνωση, την αλλεργία, τις ελεγχόμενες διαταραχές της κυτταρικής αύξησης και τη νεοπλασία.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Το Ατμοσφαιρικό Οριακό Στρώμα (ΑΟΣ). Καταστάσεις του ΑΟΣ. Ανάπτυξη και διατήρηση τυρβώδους κατάστασης. Τυρβώδης μεταφορά ορμής και θερμότητας. Χρονική εξέλιξη του βάθους του ΑΟΣ. Ανάπτυξη θαλάσσιας και απόγειας αύρας. Το ΑΟΣ πάνω από θάλασσα. Σύζευξη του ατμοσφαιρικού και θαλάσσιου οριακού στρώματος. Ανταλλαγές ενέργειας και ορμής. Μη ομογενές ΑΟΣ. Αλλαγή της επιφανειακής τραχύτητας και της επιφανειακής θερμοκρασίας. Ροή πάνω από λόφο. Τοπικές ροές κυκλοφορίας και επίδραση ανάγλυφου. Το ΑΟΣ πάνω από πόλη. Τύποι φυσικών και ανθρωπογενών ακτινοβολιών στο περιβάλλον. Διάκριση σε ιονίζουσες και μη-ιονίζουσες ακτινοβολίες. Οργανολογία και μετρολογία. Το γήινο ηλεκτρικό και μαγνητικό πεδίο και οι συναφείς μεταβολές και επιδράσεις. Το πλανητικό ισοζύγιο ακτινοβολιών στο φυσικό φαινόμενο θερμοκηπίου και

οι συναφείς μεταβολές και επιδράσεις. Επιδράσεις των ακτινοβολιών σε ζωντανούς οργανισμούς. Επιδράσεις των ακτινοβολιών σε φυσικά και τεχνικά συστήματα. Ειδικές αρχές και κανόνες στην αντιμετώπιση και διαχείριση των ποικίλων επιδράσεων από ακτινοβολίες. Συνετή αποφυγή, ακτινοπροστασία και εφαρμογές. Χημεία της ατμόσφαιρας και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης: Δομή και σύσταση της ατμόσφαιρας, Η χημεία της στρατόσφαιρας και της τροπόσφαιρας, Επιπτώσεις των ρύπων στην ατμόσφαιρα, Καταστροφή της στιβάδας όζοντος, Φωτοχημικό νέφος, Όξινη βροχή, Φαινόμενο του θερμοκηπίου, Ρύπανση εσωτερικών χώρων. Χημεία της υδρόσφαιρας και της ρύπανσης των υδάτων: Φυσικά ύδατα, τύποι και σύσταση, Αλληλεπιδράσεις των υδάτων με τον αέρα και τα ιζήματα, Φυσιοχημικές διεργασίες σε υδατικά συστήματα, Επιπτώσεις των ρύπων στην υδρόσφαιρα. Χημεία της λιθόσφαιρας και της ρύπανσης του εδάφους: Η λιθόσφαιρα και τα συστατικά της μέρη, Χαρακτηριστικά εδαφών, Αποσάθρωση, Επιδράσεις των ρύπων στη λιθόσφαιρα (Γεωργία, Εξόρυξη μετάλλων, Απόβλητα). Επιδράσεις των ρύπων στη βιόσφαιρα: Ταξινόμηση των ρύπων, Τοξικολογικές έννοιες, Ταξινόμηση επικίνδυνων ουσιών, Πολυχλωριωμένες ενώσεις, Ενδοκρινικοί διαταράκτες, Παρασιτοκτόνα, Αρωματικοί υδρογονάνθρακες, Βαρέα Μέταλλα, Εκτίμηση κινδύνου για την ανθρώπινη υγεία.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Απορρόφηση, Κατανομή, Απέκκριση Τοξικών Ουσιών. Στοιχεία Βιομετατροπής. Όργανα-Στόχοι Τοξικών Ουσιών. Βιοδείκτες έκθεσης σε τοξικές χημικές ουσίες. Ναρκωτικές ουσίες/ουσίες απαγορευμένες στον έλεγχο doping: Μεταβολίτες ενδιαφέροντος. Δειγματοληψία βιολογικού δείγματος. Προετοιμασία βιολογικού δείγματος - εκχύλιση/απομόνωση ουσιών ενδιαφέροντος, παραγωγή/απομόνωση ουσιών ενδιαφέροντος, φασματομετρία μάζας/ατομική απορρόφηση. Ταχείες τεχνικές ανάλυσης. Το νερό σαν κρίσιμος παράγοντας. Επιφανειακά και υπόγεια νερά, αλμυρά και γλυκά νερά. Βιώσιμη διαχείριση του νερού. Ανθρώπινες χρήσεις του νερού και προδιαγραφές του. Κατηγορίες υποβάθμισης των χαρακτηριστικών του και συνέπειες. Φυσικές και ανθρωπογενείς πηγές ρύπανσης, κατηγορίες ρύπων. Ευτροφισμός νερών, μικροβιολογικές παράμετροι. Θαλάσσια ρύπανση από πετρελαιοειδή, συνέπειες και αντιμετώπιση. Ρύπανση της ατμόσφαιρας, φυσική και ανθρωπογενής ρύπανση, κύριες πηγές ρύπανσης. Επιδράσεις στην ανθρώπινη υγεία. Ιστορικά επεισόδια ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Χαρακτηριστικά, αίτια και συνέπειες της αιθαλομίχλης και της φωτοχημικής αιθαλομίχλης. Κατηγορίες ρύπων, κυριότεροι ρύποι, πηγές εκπομπής τους, ιδιότητες και συνέπειες στο περιβάλλον και στην υγεία. Παγκόσμιας κλίμακας φαινόμενα (φαινόμενο θερμοκηπίου, καταστροφή ζώνης όζοντος), όξινη βροχή, αιωρούμενα σωματίδια (ιδιότητες, κατηγορίες, δράσεις και συνέπειες). Σύσταση εδάφους, εδαφικοί οριζόντες. Πηγές ρύπανσης. Κυριότεροι ρύποι: βαρέα μέταλλα, υδρογονάνθρακες, πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες, χλωριωμένοι υδρογονάνθρακες, διοξίνες,

φυτοφάρμακα, λιπάσματα. Ιδιότητες ρύπων, μηχανισμοί διασποράς, κινητοποίηση ρύπων, δοκιμές εκχυλισιμότητας. Συνέπειες στην υγεία. Μέθοδοι αποκατάστασης εδαφών. Διασπορά των ρύπων εδάφους στον αέρα και στα νερά. Απορρόφηση ρύπων από τα νερά. Διάβρωση, αλμύριση και ερημοποίηση εδαφών.

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ, ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Ο ρόλος της στατιστικής στην ιατρική. Βασικές έννοιες. Στοιχεία σχεδιασμού ιατρικής έρευνας. Πληθυσμός και Δείγμα. Δειγματοληπτικές μέθοδοι. Υπολογισμός Δείγματος. Συλλογή και Παρουσίαση του στατιστικού υλικού (πίνακες, παραστάσεις). Μέτρα θέσης. Μέτρα διασποράς. Έλεγχοι Υποθέσεων. Διαστήματα Εμπιστοσύνης μέσων τιμών και ποσοστών. Εισαγωγή στην Ανάλυση Διακύμανσης - Εφαρμογές. Μη παραμετρική στατιστική - Έλεγχος Χι-τετράγωνο. Σχετικός Λόγος Συμπληρωματικών Πιθανοτήτων - Σχετικός Κίνδυνος. Εξάρτηση - Συσχέτιση - Γραμμική και Λογιστική παλινδρόμηση - Εφαρμογές. Υπολογισμός μεγέθους δείγματος. Κατηγορίες ιατρικών μελετών (πειραματικές, παρατήρησης, περιγραφικές, συγχρονικές, αναδρομικές, προοπτικές, τυχαίοποιημένες, μελέτες ασθενών - μαρτύρων). Ερωτηματολόγια - Εγκυρότητα - Αξιοπιστία. Διερεύνηση αθροιστικών κρουσμάτων νόσου με την εφαρμογή γεωγραφικών μεθόδων. Γεωγραφική ανάλυση βιομηχανικού κινδύνου. Ατμοσφαιρική ρύπανση: Μελέτες χρονοσειρών και γεωγραφικές μελέτες. Ιονίζουσες και μη ακτινοβολίες: Επικίνδυνα απόβλητα. Νερό και Υγεία: Προς μια παγκόσμια κρίση νερού. Υδάτινα λύματα στη γεωργία και τις υδατοκαλλιέργειες. Κλιματική Αλλαγή: Ακραία καιρικά φαινόμενα. Επιδημιολογικά στοιχεία σε σχέση με το περιβάλλον και την υγεία: Ανασκόπηση και μελλοντικές τάσεις. Βασικές έννοιες των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών. Μοντέλα αναπαράστασης του χώρου. Εισαγωγή χωρικών και περιγραφικών δεδομένων. Προβολικά συστήματα. Διαχείριση χωρικών δεδομένων. Ανάλυση χώρου. Βασικές χαρτογραφικές έννοιες. Χαρτογραφικές απεικονίσεις.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΑΕΡΑ, ΥΔΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Κύριοι αέριοι και σωματιδιακοί ρύποι. Πηγές εκπομπής στην ατμόσφαιρα. Βασικοί ορισμοί. Αερόλυμα και ιδιότητες ατμοσφαιρικών σωματιδίων. Εισαγωγή στην ποιότητα αέρα εσωτερικών χώρων. Επίπεδα συγκέντρωσης και πηγές ρύπων σε εσωτερικούς χώρους. Επίδραση της εξωτερικής ατμόσφαιρας στην ποιότητα αέρα των εσωτερικών χώρων. Διαχείριση ποιότητας αέρα εσωτερικών χώρων. Εκτίμηση έκθεσης του πληθυσμού. Επιπτώσεις της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην υγεία του ανθρώπου. Τοξικολογία. Επιδημιολογία. Μεγέθη και διεργασίες που ορίζουν την έκθεση του πληθυσμού σε ατμοσφαιρικούς ρύπους. Ιδιότητες των αιωρούμενων σωματιδίων που σχετίζονται με επιπτώσεις στην υγεία. Το νερό ως κοινωνικό αγαθό. Οι ανάγκες σε πόσιμο νερό. Ποιοτικά χαρακτηριστικά πόσιμου νερού (οργανοληπτικά, χημικά, μικροβιολογικά, ραδιολογικά), υφαλμύριση. Απολύμανση και απολυμαντικά, σκληρότητα, αζωτούχες ενώσεις στο νερό, δίκτυα ύδρευσης και υλικά τους. Επεξεργασία

πόσιμου νερού (κροκύδωση, καθίζηση, φιλτράρισμα, απολύμανση), αφαλάτωση, αποσκήρυνση. Χαρακτηριστικά αστικών λυμάτων και υγρών βιομηχανικών αποβλήτων, COD και BOD. Δίκτυα αποχέτευσης, αποδέκτες υγρών αποβλήτων, λόγοι επεξεργασίας υγρών αποβλήτων. Βιολογικός καθαρισμός και στάδια επεξεργασίας (μηχανικό, βιολογικό, χημικό-τριτοταγές), διάθεση επεξεργασμένων υγρών. Βιολογική ιλύς, χαρακτηριστικά, επεξεργασία και διάθεσή της. Ορισμός και είδη ρύπανσης - κατηγορίες χημικών ρύπων. Οδοί εισόδου στο οικοσύστημα. Δοκιμασίες τοξικότητας. Επιδράσεις στους οργανισμούς. Ο κύκλος του νερού. Ζώνες του υπόγειου νερού. Επίδραση της κλιματικής αλλαγής. Άρδευση. Διαχείριση των αστικών υδατικών συστημάτων (ύδρευση, αποχέτευση, αντιπλημμυρική προστασία και διαχείριση όμβριων υδάτων). Χρήση των υδάτινων πόρων (διαθεσιμότητα και χρήσεις - ποιότητα νερού). Οδηγία Πλαίσιο για τα νερά. Βασικές αρχές οικοτοξικολογίας. Μηχανισμοί διασποράς στο περιβάλλον χημικών ρύπων. Τοξικές χημικές ενώσεις στο περιβάλλον. Βιοσυσσώρευση και τροφική αλυσίδα. Τοξικές δράσεις και συγκεντρώσεις, Επιδράσεις στους οργανισμούς και στα οικοσυστήματα. Ανακύκλωση, πλεονεκτήματα αυτής, μέθοδοι ανακύκλωσης στην πηγή και σε εγκαταστάσεις, συνήθη υλικά-στόχοι της ανακύκλωσης (χαρτί, πλαστικά, γυαλί, μέταλλα κ.λπ.), εναλλακτική διαχείριση μερικών υλικών. Κατηγορίες στερεών αποβλήτων (αστικά, βιομηχανικά, αγροτικά, αδρανή), ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά τους. Στάδια διαχείρισης στερεών απορριμμάτων (προσωρινή αποθήκευση, περισυλλογή/μεταφορά, τελική διάθεση), σταθμοί μεταφόρτωσης. Προβλήματα από την ανεξέλεγκτη απόρριψη. Υγειονομική ταφή (κριτήρια για ΧΥΤΑ, στραγγίσματα και προστασία υδροφόρου ορίζοντα, βιοαέριο και περισυλλογή του, κατασκευή και λειτουργία ΧΥΤΑ, αντιμετώπιση προβλημάτων, τελική αποκατάσταση). Λιπασματοποίηση (χαρακτηριστικά της μεθόδου, παραγωγή com post, πλεονεκτήματα/μειονεκτήματα), θερμική επεξεργασία (καύση και πυρόλυση, χαρακτηριστικά των μεθόδων, βασικοί προβληματισμοί - μειονεκτήματα. Διαχείριση βιομηχανικών απορριμμάτων. Νοσοκομειακά/μολυσματικά απορρίμματα (κατηγορίες υλικών, περισυλλογή, αποθήκευση, επεξεργασία).

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Ποσοτικά και ποιότητα δεδομένα φυσικών καταστροφών σε παγκόσμιο επίπεδο. Η επιδημιολογία των φυσικών καταστροφών. Βασικές αρχές προνοσοκομειακού συντονισμού και ιατρικής διαχείρισης φυσικών καταστροφών. Θέματα ψυχολογικής υποστήριξης θυμάτων και διασωστών. Μελέτες περίπτωσης: Φυσικές καταστροφές στον ελλαδικό χώρο και ιατρική διαχείριση τους. Διαχείριση της διαδικασίας υψηλού κινδύνου. Διαχείριση διατροφικών κρίσεων. Διαχείριση διαδικασιών/ διεργασιών στα τρόφιμα. Ιχθυλασιμότητα και ασφάλεια τροφίμων. Γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα. Περιγραφή του αντικείμενου της επαγγελματικής υγείας και του ρόλου της Ιατρικής Εργασίας. Συγγένειες Ιατρικής - Υγείας

και Ασφάλειας στην Εργασία με τη Δημόσια Υγεία - Δημόσια Υγιεινή.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ - ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ

Ορισμός Παγκόσμιας Κλιματικής Αλλαγής (ΠΚΑ). Η παγκόσμια κλιματική μεταβολή και οι προκλήσεις της. Μοντέλα περιγραφής σεναρίων αερίων εκπομπών. Θερμοκηπικά αέρια. Η διαταραχή ακτινοβολίας και τα διάφορα σενάρια εκπομπών. Η θερμοϋγρομετρική μεταβολή με βάση τα σενάρια εκπομπών. Η διαταραχή της κυκλοφορίας των ατμοσφαιρικών συστημάτων. Η εξέλιξη της κλιματικής μεταβολής τον 21ο αιώνα. Εκτίμηση των κινδύνων που αυτή συνεπάγεται. Αιωρούμενα σωματίδια: φυσικό-χημικές ιδιότητες. Νέφη. Αλληλεπιδράσεις σωματιδίων - νεφών. Ρόλος σωματιδίων και νεφών στην ΠΚΑ. Ακραία καιρικά φαινόμενα. Επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στη διατροφή και στην υγεία (ενηλίκων, παιδιών, ευπαθών ομάδων). Τρέχουσες Στρατηγικές Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα Διαχείρισης Περιβαλλοντικών Θεμάτων με Επιπτώσεις στην Υγεία στους τομείς: Διατροφή/Χημική Ρύπανση/Ακτινοβολία/Κλιματική Αλλαγή σε συνεργασία με WHO/IARC/EFSA. Η ταχέως αναπτυσσόμενη τάση οργάνωσης σε διασύνδεση δομών και υπηρεσιών σε «ΜΙΑ ΥΓΕΙΑ» ("ONE HEALTH").

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΑΠΕΚΚΡΙΣΗ ΣΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ

Ο αναπνευστικός βλεννογόνος ως οδός έκθεσης και απορρόφησης τοξικών ουσιών. Είδη τοξικών ουσιών και Μηχανισμοί απορρόφησης. Ενεργοποίηση τοξικών ουσιών. Μηχανισμοί Απέκκρισης από το αναπνευστικό σύστημα. Πνευμονοτοξικότητα. Μορφές απάντησης στην τοξική δράση. Παράγοντες που επηρεάζουν την απορρόφηση ουσιών στον πεπτικό σωλήνα. Μηχανισμοί και παράγοντες που επηρεάζουν την απορρόφηση: Ανατομία, φυσιολογία, «χημεία» της απορρόφησης. Ο ρόλος του ήπατος, της χολής και των χολικών αλάτων. Ενεργοποιητική κυκλοφορία. Ηπατοτοξικότητα και τύποι ηπατικής βλάβης. Κλινικές αναφορές και παραδείγματα. Μηχανισμοί νεφροτοξικότητας και νεφρικής ανεπάρκειας. Περιβαλλοντικοί και Επαγγελματικοί παράγοντες που προκαλούν νεφροτοξικότητα. Βιοχημικοί μηχανισμοί νεφροτοξικότητας. Κλινικές εκδηλώσεις και εκτίμηση της τοξικής βλάβης στους νεφρούς. Νεφροτοξικότητα οφειλόμενη σε Βαρέα Μέταλλα: επιδημιολογία, νεφροτοξικά σύνδρομα, παθολογοανατομικές αλλοιώσεις. Ελαχιστοποίηση τοξικής βλάβης από Βαρέα Μέταλλα. Νεφροτοξικότητα από Φάρμακα. Τοξικοί Οργανικοί διαιλύτες που προκαλούν αλλοιώσεις στους νεφρούς. Επίδρασεις στους νεφρούς ως επί Ακτινοβολίας. Καρκίνος ουροδόχου κύστεως: Επαγγελματική έκθεση. Οδοί διέλευσης ουσιών. Διαδερμική απορρόφηση ουσιών. Επίδραση ρύπων στο δέρμα. Πλακούντας: η θύρα προς το περιβάλλον του εμβρύου. Δομή. Λειτουργία. Ιστολογία. Εμβρυϊκή αγγειακή κυκλοφορία. Μητρική αγγειακή κυκλοφορία. Διάχυση. Διαπότιση. Εμβρυομητρική ανταλλαγή. Παράγοντες που επηρεάζουν τη λειτουργία του πλακούντα. Αιματοπλακουντιακός φραγμός. Πλακουντιακή αιτιολογία υπολειπόμενης ενδομήτριας ανάπτυξης

του εμβρύου. Πλακουντιακή αιτιολογία παθολογίας του εμβρύου και του νεογνού.

ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ, ΕΜΒΡΥΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Βλαστικά γεννητικά κύτταρα και αποτυπώματα 1ης και 2ης γενεάς. Δημιουργία, διατήρηση και διαγραφή γονιδιακής αποτύπωσης κατά την ανάπτυξη. Πολυγενεακή και διαγενεακή επίδραση βλαπτικών ουσιών. Αναπτυξιακή πλαστικότητα. Υπόθεση Barker. Γονιμοποιητική ισχύς των γαμετών και αναπαραγωγικό δυναμικό του ζεύγους. Έλεγχος της ακεραιότητας της χρωματίνης του σπερματοζωαρίου και των κοκκιωδών κυττάρων του ωοθυλακίου. Μορφολογικά κριτήρια και ενεργοποίηση του αρσενικού γαμέτη. Αντίδραση ακροσώματος, φάσεις γονιμοποίησης. Το γονιμοποιημένο ωάριο. Αποτελέσματα και παραλλαγές της φυσιολογικής γονιμοποίησης. Αρχές Εμβρυϊκής/Περιγεννητικής Παθολογικής Ανατομικής. Περιγραφή συγγενών ανωμαλιών. Αίτια και παράγοντες κινδύνου. Γενετικοί παράγοντες. Περιβάλλον και τερατογόνοι παράγοντες. Πολυπαραγοντική αιτιολογία συγγενών ανωμαλιών. Αναγνωρισμένες περιβαλλοντικές εμβρυοπάθειες. Διαταραχές στη διαφοροποίηση του φύλου και στην ανάπτυξη του γεννητικού συστήματος άρρενος και θήλεος. Πρωτοπαθείς και Δευτεροπαθείς συγγενείς ανωμαλίες. Διάκριση γενετικών και σποραδικών συνδρόμων συγγενών ανωμαλιών. Διάκριση χρωμοσωμικών και μη χρωμοσωμικών συνδρόμων συγγενών ανωμαλιών. Διαταραχή πεδίου ανάπτυξης. Ακολουθία. Συνδυασμός. Ενδομήτριες λοιμώξεις ως αίτιο συγγενών ανωμαλιών. Πολύδυμη κύηση ως αίτιο συγγενών ανωμαλιών. Νεοπλασία στο έμβρυο. Τεχνικές υποβοηθούμενης αναπαραγωγής και συγγενείς ανωμαλίες. Επιγονιδίωμα και επιγενετικοί μηχανισμοί ελέγχου της έκφρασης γονιδίων. Επιγενετικός σκληρός δίσκος. Μεθυλίωση DNA και ακετυλίωση ιστόνης. Επιγενετικός επαναπρογραμματισμός στο έμβρυο. Επιγενετικές διαφορές σε μονοζυγωτικούς διδύμους. Πολυκυστικές ωθήκες (Polycystic ovaries-PCO): Υπερηχογραφικά κριτήρια, ορμονικό προφίλ. Σύνδρομο υπερινσουλιναϊμίας - υπερανδρογοναιμίας. Σύντομη διαφορική διάγνωση (όγκοι ωθήκης - συγγενής υπερπλασία των επινεφριδίων). Ένζυμα μεταβολισμού των ωθητικών ανδρογόνων. Σχετιζόμενες γονιδιακές μεταλλάξεις. Επίδραση των ανδρογόνων στην έκφραση γονιδίων. Ενδομήτρια επίδραση της υπερέκκρισης ινσουλίνης - ανδρογόνων στο θήλυ έμβρυο και στην ενήλικη ζωή (καταμήνιος κύκλος, ανωορρηξία, υπογονιμότητα, αποβολές). Ο ρόλος του σωματικού βάρους. Σύγχρονη θεραπευτική αντιμετώπιση. Η ενδομήτρια ζωή ως καθοριστικός παράγοντας για τη μελλοντική υγεία του ατόμου. Οι μακροπρόθεσμες συνέπειες της επίδρασης του περιβάλλοντος κατά την εμβρυϊκή ανάπτυξη. Η θεωρία της εμβρυϊκής απαρχής των ενηλίκων νοσημάτων.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ Ι

Γήρανση δέρματος. Δράση ελεύθερων ριζών στο δέρμα - Αντιμετώπιση. Συντήρηση καλλυντικών. Αντιπυθήμετες ενέργειες από τα συντηρητικά. Φθαλικά παράγωγα στα καλλυντικά. Νανούλικα στα καλλυντικά. Ποιοτικός έλεγχος καλλυντικών. Τοξικολογικές παρά-

μετροι (NOAEL, MoS). Συστατικά των τροφίμων. Πρόσθετα τροφίμων. Μικροβιολογική αλλοίωση των τροφίμων. Τροφομεταφερόμενες ασθένειες και Βακτηριακή παθολογία, τοξίνες και λοιμώξεις. Υγιεινή της παραγωγικής διαδικασίας - η άποψη της μηχανικής και της μικροβιολογίας. Επικινδυνότητα τροφίμων. Φυσικοί, χημικοί και μικροβιολογικοί κίνδυνοι. Συστήματα διαχείρισης της ασφάλειας τροφίμων. Ρόλος HACCP (Ανάλυση Κινδύνου - Κρίσιμα Σημεία Ελέγχου) στην εξέλιξη και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης ποιότητας τροφίμων. Τύποι πιστοποίησης. Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης ποιότητας και ασφάλειας τροφίμων. HACCP και διαχείριση ποιότητας - Πρόσφατες εξελίξεις. Χημικές ουσίες - Φάρμακα και βλαπτικές επιδράσεις. Μηχανισμοί δράσης χημικών ουσιών - φαρμάκων. Χημικές ουσίες και καρκίνος. Ενδοκρινικοί διαταράκτες. Ανοιχτά παράθυρα έκθεσης.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ II

Σημαντικές πλανητικές και τοπικές επιδράσεις των ακτινοβολιών. Διαστημικές δραστηριότητες και ακτινοβολίες. Τρωτότητα, επικινδυνότητα και διακινδύνευση στις ακτινοβολίες. Βασικές περιβαλλοντικές αρχές και εφαρμογές στις ακτινοβολίες. Κανόνες προσδιορισμού και ανάλυσης της διακινδύνευσης. Χαρακτηριστικές περιπτώσεις αξιολόγησης της διακινδύνευσης. Υπολογισμοί και μετρήσεις. Γαλαξιακή και Ηλιακή Κοσμική ακτινοβολία. Σύσταση και Προέλευση. Ενεργειακά φάσματα. Ηλιακή διαμόρφωση Κοσμικής ακτινοβολίας. Μακρόχρονες και βραχύχρονες μεταβολές αυτής. Διαστημικός καιρός. Μετρητές Νετρονίων. Παγκόσμιο Δίκτυο. Επικαιροποίηση γεγονότων σε πραγματικό χρόνο. Εφαρμογές. Επιδράσεις σε τεχνολογικά συστήματα επίγεια και διαστημικά. Επιδράσεις στην ανθρώπινη υγεία. Κατηγορίες ήχων, θόρυβος, χαρακτηριστικά του ήχου (χροιά, συχνότητα, ένταση). Ακουστότητα, μονάδες, ηχητικές πηγές, μετάδοση του ήχου. Επιδράσεις του θορύβου (ψυχολογικές, στην ακοή, λοιπές επιδράσεις στην υγεία, άλλες δυσμενείς συνέπειες). Μέτρα αντιμετώπισης του θορύβου: Διοικητικά και τεχνικά μέτρα (στην πηγή, στη διαδρομή, στο δέκτη).

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ III

Σχέση περιβαλλοντικής έκθεσης με καρκινογένεση: Χημική καρκινογένεση, Μεταβολίτες, Ολικό φορτίο σώματος, Ακτινοβολίες, Είδη ατμοσφαιρικών ρύπων και αιωρούμενων σωματιδίων. Πηγές ατμοσφαιρικών ρύπων και αιωρούμενων σωματιδίων. Επιπτώσεις στην Υγεία: Οξεία φαινόμενα - Μακροχρόνιες βλάβες. Οι κυριότεροι αέριοι ρυπαντές. Μηχανισμοί δράσης των ρύπων. Αναπνευστικά νοσήματα από την περιβαλλοντική έκθεση. Μυοκαρδιακά κύτταρα. Ερεθισματοπαγώ σύστημα. Ισχαιμία, υποξυγοναιμία, οξειδωτικό stress. Παθήσεις καρδιάς - αγγείων. Παράγοντες κινδύνου, κάπνισμα, διατροφή, αλκοόλ. Μέτρηση καρδιαγγειακού κινδύνου. Ατμοσφαιρική ρύπανση, αιωρούμενα σωματίδια, δείκτης ποιότητας αέρα. Ρύπανση νερού και εδάφους. Βαρέα μέταλλα. Κλιματική αλλαγή. Ηχορύπανση. Διαταραχή κερκάρδιου ρυθμού. Ηλεκτρομαγνητικά πεδία. Κοσμική ακτινοβολία. Γεωμαγνητική δραστηριότητα. Πληθυσμι-

ακός και γεωγραφικός κίνδυνος. Επαγγελματική έκθεση. Ιατρογενείς παράγοντες, χημειοθεραπεία, ακτινοθεραπεία. Νεογνική και Παιδική ηλικία: Ανοιχτά παράθυρα έκθεσης σε ρύπους εσωτερικών χώρων/εξωτερικών χώρων/αέρια ρύπανση/κλιματική αλλαγή.

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Βήματα υιοθέτησης των Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ). Παράμετροι που συμβάλλουν στην επιτυχία των ΣΠΔ. Πρότυπα Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης. Κανονισμός EMAS. Το Πρότυπο ISO 14001. Αξιολόγηση κινδύνου για τον άνθρωπο και το περιβάλλον: Συλλογή ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων. Αναγνώριση πηγών κινδύνου. Εκτίμηση τοξικότητας, σχέση δόσης/συγκέντρωσης και βιολογικής ανταπόκρισης, καρκινογενείς και μη καρκινογενείς επιδράσεις. Εκτίμηση έκθεσης. Χαρακτηρισμός του κινδύνου, εκτίμηση της αβεβαιότητας. Ορισμός και έννοια της καινοτομίας σαν κοινωνικό, τεχνολογικό, οικονομικό και πολιτικό φαινόμενο και συνέπειες για το κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον. Σημαιολογική διασύνδεση δημιουργικότητας, εφευρετικότητας, καινοτομίας και επιχειρηματικότητας με την διαχείριση της περιβαλλοντικής αλλαγής. Ψηφιακή οικονομία της γνώσης, συνεργατική οικονομία, ψηφιακός μετασχηματισμός, διαδίκτυο των πραγμάτων, smart cities, ψηφιακή συλλογιστική, καινοτομία επιχειρηματικού προτύπου, και περιβάλλον - Θεωρία, πράξη και πολιτική.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΒΙΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Ορισμός Βιοοικονομίας. Η Βιοοικονομία ως η μελλοντική οικονομία στον πλανήτη. Η έννοια της κυκλικής οικονομίας. Εθνικές Στρατηγικές Βιοοικονομίας. Βιοοικονομία και οι 17 στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών. Βιοοικονομία στην Ελλάδα.

Προστασία του περιβάλλοντος από πλευράς Δημοσίου και Ιδιωτικού δικαίου. Φορείς και αποδέκτες των δικαιωμάτων επί του περιβάλλοντος. Η προστασία της υγείας ως στοιχείο περιβαλλοντικής προστασίας. Ευθύνη αποζημίωσης για περιβαλλοντικές βλάβες. Προστασία του περιβάλλοντος μέσω της Ευρωπαϊκής και Διεθνούς νομοθεσίας. Οι Περιβαλλοντικές Αρχές της Προφύλαξης και της Πρόληψης.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΔΟΜΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Ανθρωπογενείς μεταβολές σύνθεσης αέρα σε κλειστούς χώρους. Παράγοντες σύνθεσης αέρα κλειστών χώρων: Παραμονή ανθρώπων, ανοιχτή καύση (θέρμανση, παρασκευή τροφών), μηχανές εσωτερικής καύσης, αμίαντος (ιδιότητες, χρήσεις, συνέπειες), υλικά MMMF, φορμαλδεΰδη, ραδόνιο (πηγές, ιδιότητες, συνέπειες, αντιμετώπιση). Σύνδρομο του άρρωστου κτηρίου. Κλιματιστικά και νόσος των λεγεωνάριων. Μέθοδοι αερισμού, φυσικός και τεχνητός αερισμός, μορφές εφαρμογής τους και χαρακτηριστικά τους. Εφαρμογές αερισμού σε επιλεγμένους χώρους: Μαγειρεία, τουαλέτες, χώροι συνάθροισης του κοινού, νοσοκομεία κ.λπ. Παράμετροι θερμικής άνεσης, θερμοκρασία, υγρασία κ.λπ. Χαρακτηριστικά του αστικού τοπίου και συνέπειες της δόμησης

στο κλίμα της πόλης, θερμική αστική νησίδα, αστική χαράδρα. Βιοκλιματικός σχεδιασμός κτηρίων, οικολογικό κτήριο. Ορισμός και Νομοθεσία Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ). Χωρική κατανομή ΑΠΕ στην Ευρώπη και στην Ελλάδα. Ενεργειακή ζήτηση και ενεργειακό μίγμα στην Ελλάδα. Ηλιακή/Αιολική/Κυματική/Υδροηλεκτρική ενέργεια, Γεωθερμία, Βιομάζα: Αρχές λειτουργίας, Τεχνικά χαρακτηριστικά, Εφαρμογές. Εξοικονόμηση ενέργειας.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Κοινωνιολογία και Περιβάλλον. Κοινωνικοί παράγοντες του περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος. Το περιβαλλοντικό κίνημα. Η θεωρία της κινητοποίησης πόρων. Οικολογικός εκσυγχρονισμός. Κοινωνία της διακινδύνευσης. Ρητή Γνώση, Άρρητη Γνώση, Διεπιστημονικότητα. Τυπική, Μη-Τυπική, Άτυπη Εκπαίδευση, Κριτική Εκπαίδευση, Δια Βίου Μάθηση. Ιστορική Ανασκόπηση της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Η Σύγχρονη Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Περιβαλλοντική Επικοινωνία. Κανάλια Πρόκλησης Ευαισθητοποίησης και Διανομής Γνώσης/Πληροφορίας, Σύγχρονες Τεχνολογίες. Η Περιβαλλοντική Υγεία στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Η Περιβαλλοντική Υγεία στη Διεπαφή Επιστήμης - Πολιτικής. Παραδείγματα, Εφαρμογές και Προοπτικές της Σχολικής Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Τέχνες και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Ιατρική Ηθική και Όρκος του Ιπποκράτη. Διατροφή και σωματική άσκηση. Επίδραση του αέρα και του νερού στην υγεία. Κλιματικές επιδράσεις στην υγεία. Σύνδεση του ανθρώπου με το Σύμπαν. Περιβαλλοντική ηθική. Θεωρία των χυμών ως περιγραφή των βασικών δομικών στοιχείων του ανθρώπου.

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας Περιγράφεται αναλυτικά στο Άρθρο 7

Άρθρο 7

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ \ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο (2) εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις (3) εβδομάδες εξετάσεων. Οι θεματικές ενότητες του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων ή/και των εργαστηρίων, καθώς και των προγραμματισμένων σεμιναρίων είναι υποχρεωτική.

Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ.

Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών φοιτητή ξεπερνά το 20% ανά θεματική ενότητα ή στο σύνολο των ωρών διδασκαλίας του κάθε εξαμήνου, τίθεται θέμα διαγραφής του φοιτητή. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη ΣΕ, η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής.

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και η επίδοσή τους στις θεματικές ενότητες που υποχρεούνται να

παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του ΠΜΣ πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τους διδάσκοντες της κάθε θεματικής ενότητας. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10. Η βαθμολογία των μαθημάτων κατατίθεται στη Γραμματεία του ΠΜΣ εντός είκοσι (20) ημερών από τη λήξη της εξεταστικής περιόδου.

Για την απόκτηση του ΔΜΣ, κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των προσφερόμενων θεματικών ενότητων του ΠΜΣ και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι ενενήντα (90) ECTS.

Εάν μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει στην εξέταση θεματικής ενότητας ή θεματικών ενότητων, ούτως ώστε σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών να θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ της Σχολής Επιστημών Υγείας, τα μέλη της οποίας έχουν το ίδιο ή συναφές αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων.

Στο Γ' εξάμηνο του Προγράμματος προβλέπεται η εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Συντονιστική Επιτροπή, ύστερα από αίτηση του υποψηφίου στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων (αν δεν έχει ορισθεί ως επιβλέπων/ουσα του μεταπτυχιακού φοιτητή ήδη από την έναρξη των μεταπτυχιακών σπουδών του) και στην οποία επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων.

Μέλη ή επιβλέποντες της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής εκπόνησης της Διπλωματικής Εργασίας ορίζονται εξ όλων των κατηγοριών διδασκόντων του ΠΜΣ κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Το αντικείμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να έχει ερευνητικό ή ανασκοπικό χαρακτήρα και να είναι πρωτότυπο.

Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η ελληνική ή η αγγλική.

Οδηγίες Συγγραφής Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ)

Η δομή της ΜΔΕ, ενδεικτικά, έχει ως εξής:

- Εξώφυλλο
- Εσώφυλλο
- Πίνακας περιεχομένων και ευρετήριο πινάκων, εικόνων και πίνακας με συντομογραφίες
- Πρόλογος
- Περίληψη
- Περίληψη στην Αγγλική (Abstract)
- Εισαγωγή
- Υλικά και μέθοδοι

- Αποτελέσματα
- Συζήτηση
- Βιβλιογραφία
- Παραρτήματα (Α, Β κ.τ.λ. αν υπάρχουν)

Η έκτασή της ΜΔΕ θα πρέπει να είναι μεταξύ 17.000-30.000 λέξεων, συμπεριλαμβανομένης μόνο της βιβλιογραφίας. Το εξώφυλλο, το εσώφυλλο, τα περιεχόμενα, οι περιλήψεις και τα παραρτήματα δεν προσμετρώνται στο σύνολο των λέξεων. Σε περίπτωση που αυτό κριθεί αναγκαίο, το ανώτερο όριο μπορεί να αναπροσαρμοστεί προς τα πάνω, π.χ. αν αυτό απαιτείται από μία στατιστική έρευνα.

ΕΞΩΦΥΛΛΟ

Στο εξώφυλλο πρέπει να υπάρχει ο λογότυπος του ΕΚΠΑ και να αναφέρονται τα κάτωθι:

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛ-
ΛΟΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΜΕ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ
ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ»

Ονοματεπώνυμο Διευθυντή του ΠΜΣ, Ιδιότητα - Τίτλος-Σχολή - Ίδρυμα

ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (στα ελληνικά και αγγλικά)

Ονοματεπώνυμο Αριθμός μητρώου φοιτητή
Ιδιότητα φοιτητή, π.χ. Ιατρός, Βιολόγος, Φυσικός κ.τ.λ.
Ονοματεπώνυμο και τίτλος Επιβλέποντος ΜΔΕ
Αθήνα, Χρονολογία

Στο εξώφυλλο μπορεί, κατά την κρίση του συγγραφέα, να υπάρχει κάποια εικόνα/συνδυασμός εικόνων/διάγραμμα που να έχει σχέση με το αντικείμενο της διπλωματικής εργασίας.

ΕΣΩΦΥΛΛΟ

Αναφέρονται όλα τα στοιχεία του εξωφύλλου, καθώς και το ονοματεπώνυμο και οι τίτλοι όλων των μελών της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής, όπως έχει συγκροτηθεί από το όργανο διοίκησης του ΠΜΣ.

Στο εσώφυλλο, εφόσον πρόκειται για ερευνητική εργασία, αναφέρεται επίσης ο τόπος διεξαγωγής της έρευνας, π.χ. Α' Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής.

ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Γραμματοσειρά: Arial Κανονικού Στυλ, Μεγέθους 12 και Διάστιχου 1,15

Περιθώρια (Άνω, Κάτω, Δεξιά, Αριστερά): 2 εκατοστά, Περιθώριο βιβλιοδεσίας: 0,5 εκατοστά

Στοιχίση: Πλήρης

Διάκενο μεταξύ παραγράφων: 6 στιγμές

Αρχή παραγράφου: Ειδική εσοχή πρώτης γραμμής με 0,5 εκατοστά

Κουκίδες: Προεξοχή κατά 0,75 εκατοστά

Αρίθμηση σελίδας: Δεξιά του υποσέλιδου

Όπου χρησιμοποιούνται πίνακες, θα πρέπει να είναι αριθμημένοι με μοναδική αρίθμηση και μέσα στο κείμενο να υπάρχουν παραπομπές σε αυτούς.

Όπου χρησιμοποιούνται διαγράμματα, θα πρέπει να είναι αριθμημένα με μοναδική αρίθμηση και μέσα στο

κείμενο να υπάρχουν παραπομπές σε αυτά, καθώς και επεξήγηση στο κάτω μέρος τους με γραμματοσειρά Times New Roman, πεζά, μεγέθους 11.

Όπου χρησιμοποιούνται εικόνες, θα πρέπει να είναι αριθμημένες με μοναδική αρίθμηση και μέσα στο κείμενο να υπάρχουν παραπομπές σε αυτές, καθώς και επεξήγηση στο κάτω μέρος τους με γραμματοσειρά Times New Roman, πεζά, μεγέθους 11.

Βιβλιογραφία: Η βιβλιογραφία θα πρέπει να παρουσιάζεται με το σύστημα American Psychological Association (APA). Όπου γίνονται παραπομπές σε ιστοσελίδες, θα πρέπει να δίνονται και οι ημερομηνίες πρόσβασης σε αυτές. Οι φοιτητές καλούνται να χρησιμοποιούν μόνο επιστημονικές και επίσημες πηγές, π.χ. επιστημονικά περιοδικά, έγγραφα κρατικών φορέων. Εντός του κειμένου, οι παραπομπές θα γράφονται εντός παρένθεσης ως εξής:

Για έναν αρθρογράφο: (Επώνυμο, χρονολογία), Για δύο αρθρογράφους: (Επώνυμο του πρώτου and/και Επώνυμο του δεύτερου, χρονολογία), Για περισσότερους από δύο αρθρογράφους: (Επώνυμο του πρώτου et al./και συν., χρονολογία).

Υποστήριξη μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας
Για να εγκριθεί η εργασία, ο φοιτητής οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής.

Ο φοιτητής οφείλει, πριν από την ημέρα της εξέτασης, όπου θα παρουσιάσει προφορικά τη διπλωματική του εργασία, να έχει ήδη παραδώσει και στα άλλα δύο μέλη της εξεταστικής επιτροπής αντίτυπο της διπλωματικής του και να τα έχει συμβουλευτεί για τυχόν παρατηρήσεις.

Την ημέρα της προφορικής υποστήριξης, μετά από την παρουσίαση του κάθε φοιτητή, η οποία θα πρέπει να έχει ελάχιστη χρονική διάρκεια δεκαπέντε (15) λεπτών, ακολουθούν ερωτήσεις από την τριμελή εξεταστική επιτροπή. Η εξεταστική επιτροπή αξιολογεί τόσο την προφορική παρουσίαση όσο και το κείμενο της διπλωματικής εργασίας. Κριτήρια βαθμολόγησης αποτελούν η επιστημονική επάρκεια της διπλωματικής, η πρωτοτυπία της, η γραπτή και η προφορική παρουσίαση του αντικειμένου της διπλωματικής, η χρήση της κατάλληλης βιβλιογραφίας και οι απαντήσεις των φοιτητών στις ερωτήσεις της εξεταστικής επιτροπής. Κάθε ένα από τα τρία μέλη της επιτροπής βαθμολογεί στην κλίμακα 1-10, με βάση το πέντε (5). Ο τελικός βαθμός είναι ο μέσος όρος των τριών βαθμών. Η υποστήριξη των διπλωματικών γίνεται δημόσια και προσκαλούνται σε αυτήν όλοι οι διδάσκοντες και οι φοιτητές.

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο διαδικτυακό τόπο της Ιατρικής Σχολής.

Επίσης, γίνεται ηλεκτρονική κατάθεση της διπλωματικής εργασίας στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΙΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

Άρθρο 8

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του Α' κύκλου σπουδών (κάρτα σίτισης, φοιτητικό εισι-

τήριο, μειωμένα έξοδα συμμετοχής σε ορισμένες πολιτιστικές και ψυχαγωγικές εκδηλώσεις, ασφάλιση μέσω Πανεπιστημίου) πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Ίδρυμα υποχρεούται να εξασφαλίσει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία.

2. Στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, λειτουργεί από το 2006 Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία, αποστολή της οποίας είναι η επίτευξη στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής Προσαρμογών στο Περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής, Υπηρεσιών Ψυχολογικής Συμβουλευτικής, Εξασφάλισης των Προδιαγραφών Προσβασιμότητας στο Δομημένο Χώρο και Υπηρεσιών Πρόσβασης και Καθημερινής Μεταφοράς από και προς τις οικίες των φοιτητών με αναπηρία.

3. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του ΠΜΣ, διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του ΠΜΣ κ.ά..

4. Η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής, μετά την εισήγηση της ΣΕ, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών
- έχουν αποτύχει στην εξέταση θεματικής ενότητας ή θεματικών εννοιών μέχρι και τρεις (3) φορές την κάθε μία και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ, όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτώματων από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα,
- αυτοδίκαια κατόπιν αιτήσεως των μεταπτυχιακών φοιτητών,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης.

5. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης οι φοιτητές του, των οποίων το ατομικό εισόδημα, εφόσον διαθέτουν ίδιο εισόδημα, και το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς, το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο ΠΜΣ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο ΠΜΣ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα (παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4485/2017).

6. Στο τέλος κάθε εξαμήνου, πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε θεματικής ενότητας και κάθε διδάσκοντος

από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Η διαδικασία της αξιολόγησης της κάθε θεματικής ενότητας και του κάθε διδάσκοντος από τους φοιτητές βασίζεται στην απάντηση ερωτήσεων πολλαπλών επιλογών βαθμολογικής κλίμακας και στη συλλογή σχολίων ή/και προτάσεων από τους φοιτητές, για τα οποία θα υπάρχει ειδικός χώρος στα έντυπα με τα ερωτηματολόγια που θα τους διαμοιράζονται με ευθύνη της Γραμματείας του ΠΜΣ. Τα έντυπα αυτά, αφού συμπληρωθούν ανωνύμως από τους φοιτητές, συλλέγονται και επιστρέφονται στη Γραμματεία του ΠΜΣ σε σφραγισμένο φάκελο από φοιτητή/ές που θα έχουν προηγουμένως οριστεί για τον σκοπό αυτόν. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των φοιτητών όσον αφορά το σύνολο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος και των δραστηριοτήτων του θα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του προγράμματος. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του κάθε διδάσκοντα θα του κοινοποιούνται.

7. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ και σε χώρο της Σχολής, παρουσία του Προέδρου της Σχολής.

8. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με τον ν. 3328/2005 (Α' 80).

9. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος.

10. Για τη συμμετοχή τους στο ΠΜΣ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΜΕ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ», οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των οκτακοσίων (800) ευρώ ανά εξαμήνου. Η καταβολή του τέλους γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Άρθρο 9 ΥΠΟΔΟΜΗ ΠΜΣ

1. Για την εύρυθμη λειτουργία του ΠΜΣ θα διατεθούν αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ.

2. Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ γίνεται από τη Γραμματεία του ΠΜΣ, η οποία στελεχώνεται με το απαραίτητο, ανάλογα με την περίοδο, προσωπικό και στεγάζεται στο Α' Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ.

3. Η χρηματοδότηση του ΠΜΣ μπορεί να προέρχεται από:

α) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή του ιδιωτικού τομέα,

β) πόρους από ερευνητικά προγράμματα,

γ) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,

δ) μέρος των εσόδων του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.)

ε) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

στ) τέλη φοίτησης: επειδή τα λειτουργικά έξοδα του

ΠΜΣ δεν καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τις ανωτέρω πηγές χρηματοδότησης, μέρος των λειτουργικών του εξόδων καλύπτεται από τέλη φοίτησης.

4. Κατά τη λήξη της θητείας της ΣΕ, με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου και των λοιπών δραστηριοτήτων του ΠΜΣ, ο οποίος κατατίθεται στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ. Ο εν λόγω απολογισμός αποστέλλεται στα αρμόδια όργανα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

5. Η εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση του ΠΜΣ θα γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 10

ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΠΜΣ

Οι διδάσκοντες του ΠΜΣ προέρχονται, κατά 60%, τουλάχιστον από:

- μέλη Δ.Ε.Π. της Ιατρικής Σχολής,
- μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. της Ιατρικής Σχολής, κατόχους διδακτορικού διπλώματος εκτός κι αν το γνωστικό τους αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής,
- ομότιμους καθηγητές (άρθρο 69 του ν. 4386/2016) και αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. της Ιατρικής Σχολής,
- διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112) της Ιατρικής Σχολής,
- επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους είτε κάτοχους διδακτορικού διπλώματος είτε υποψήφιους διδάκτορες είτε εξαιρετικής τεχνικής εμπειρίας, οι οποίοι μπορεί να απασχολούνται ως ακαδημαϊκοί υπότροφοι με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και πράξη του Προέδρου της οικείας Σχολής για τη διεξαγωγή διδακτικού, κλινικού και ερευνητικού έργου, καθοριζόμενου με τη σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του ακαδημαϊκού υποτρόφου

και του Πρύτανη του οικείου ΑΕΙ (παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011).

Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής, ανατίθεται διδασκαλία σε:

- μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ,
- ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών,
- επισκέπτες καταξιωμένους επιστήμονες από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ,
- επισκέπτες μεταδιδακτορικούς ερευνητές, Έλληνες ή αλλοδαπούς νέους επιστήμονες, κάτοχους διδακτορικού διπλώματος (παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 4009/2011), ή γίνονται νέες προσλήψεις/συμβάσεις σύμφωνα με τα ανωτέρω (παρ. 1, 2, 5 και 6 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017).

Ομότιμοι καθηγητές και αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. μπορούν να διδάξουν στο ΠΜΣ, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 11

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ο παρών Κανονισμός ισχύει για τους ήδη εγγεγραμμένους φοιτητές στο πρόγραμμα από το ακαδ. έτος 2018-2019.

Για όσα θέματα δεν ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία και στον παρόντα Κανονισμό, αρμόδια να αποφασίζει είναι η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

ΜΕΛΕΤΙΟΣ - ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- A. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- B. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

